

Sygnatura akt: V GC 1182/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Joanna Adamiak

po rozpoznaniu w dniu 09 listopada 2018 r. w Kaliszu

na rozprawie sprawy

z powództwa P. B.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 8 624,94 złote (osiem tysięcy sześćset dwadzieścia cztery złote 94/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 12 lutego 2018 r. do dnia zapłaty,
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 złotych (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 1 817 złotych (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Sygn. akt V GC 1182/18

UZASADNIENIE

Powód P. B. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług (...) w D. wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwoty 8.624,94 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O. umowę o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń nr (...), w wyniku której (...) Sp. z o.o. nabyła wierzytelności wobec pozwanego na kwotę 62 046,55 zł w celu ich odzyskania przy uwzględnieniu i stosownym rozliczeniu w sposób określony w w/w umowie. W wyniku działań podjętych przez spółkę (...) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Południe M. T. wyegzekwował należność od dłużnika. (...) Sp. z o.o. rozliczyła się z powodem z wpłaty oraz wystawiła mu fakturę zgodnie z zawartą umową.

Po odzyskaniu należności powód zlecił (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O., w następstwie umowy windykacji roszczeń pieniężnych nr (...) oraz pełnomocnictwa szczególnego, windykację należności wobec pozwanego w kwocie 8.624,94 zł., która wynika z faktury stanowiącej koszty odzyskiwania należności poniesione w czasie wykonywania umowy o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń nr (...). W związku z wykonaniem

umowy o powierniczym przelewie i windykacji roszczeń nr (...). Kwota należności głównej została pomniejszona o kwotę 682,04 zł uiszczoną przez pozwanego w pierwotnym postępowaniu objętym umową o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń nr (...). W oparciu o art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, wierzycielowi przysługuje zwrot kosztów odzyskiwania należności, jeżeli kwota tych kosztów przekroczy równowartość 40 euro przeliczonych na złote wg średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, co w tym przypadku ma miejsce, wobec czego na mocy umowy powód jest uprawniony do żądania od pozwanego tych kosztów.

Do pozwu załączono umowę windykacji roszczeń pieniężnych nr (...) z dnia 29 grudnia 2017r. z załącznikiem, umowę o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń nr (...), wezwania do zapłaty.

W dniu 20 marca 2018r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt V GNc 812/18 zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty stracił moc w wyniku wniesienia przez pozwanego w ustawowym terminie sprzeciwu od nakazu zapłaty. Sprzeciw został wniesiony co do całości nakazu. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu sprzeciwu wskazał, że dochodzona przedmiotowym pozwem należność stanowi rzekomo wynagrodzenie firmy windykacyjnej za podjęte czynności prowadzące do odzyskania wierzytelności, w stosunku do których pozwana spółka popadła w opóźnienie. Powód pominął jednak fakt, że poza należnością z powyższego tytułu pozwana została obciążona kosztami postępowania sądowego, w którym wierzyciel uzyskał nakaz zapłaty oraz postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec pozwanego. W kosztach tych postępowań zawarte było wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika procesowego, a wszystkie te należności zostały przez pozwanego uiszczone.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda zaprzeczył twierdzeniom pozwanego aby rekompensata przysługująca mu na mocy ustawy z dnia 8 marca 2013r. była rażąco wygórowana. Prowizja na poziomie 15% jest powszechnie przyjętą prowizją na rynku usług windykacyjnych. Pozwany spłacił swój dług dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego. Pozwany nie reagował ani na wezwania do zapłaty na etapie przedsądowym ani na wydany nakaz zapłaty. Wysokość przysługującego powodowi zwrotu kosztów odzyskania należności uzasadnia czas trwania postępowania windykacyjnego i prowadzenie go przez wszystkie możliwe etapy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 maja 2016r. powód zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O. umowę o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń nr (...). Przedmiotem umowy było określenie zasad powierniczego przelewu (cesji) wierzytelności, tj. przeniesienia przez powierzającego na rzecz przejmującego wymagalnych wierzytelności przysługujących powierzającemu w celu ich wyegzekwowania od dłużnika na zasadach określonych w umowie (§1 umowy).

Powód, zwany powierzającym oświadczył, że przysługują mu względem dłużnika pozwanego zawarte w załączniku nr 1 bezsporne i wymagalne wierzytelności na kwotę 62.046,55 zł (§ 2 ust. 1 umowy).

Powód przelał na rzecz (...) Sp. z o.o. wierzytelności, o których mowa w § 2 umowy wraz z wszystkimi związanymi z nimi prawami, a przejmujący oświadczył, że wierzytelność przyjmuje (§3 umowy)

W § 7 umowy przewidziano, że za skuteczne przeprowadzenie czynności windykacyjnych wierzytelności objętych umowa powodowi przysługuje procentowe wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 15 % należności głównej, powiększone o podatek VAT oraz ustawowe lub umowne odsetki naliczone od należności głównej – zwane w umowie wynagrodzeniem. Wynagrodzenie to miało przysługiwać po wyegzekwowaniu od dłużnika przelanej wierzytelności za wyjątkiem sytuacji określonych w § 2 pkt 3, §8 pkt 6 i 8, §9 pkt 1,2,5 i 6, § 10 pkt 3 i 5, § 11 pkt 3, § 12 pkt 3, § 13 pkt 10 umowy.

W § 8 ust. 5 wskazano, że w razie jakiegokolwiek wątpliwości, w szczególności w przypadku wpłacenia przez dłużnika na rzecz powierzającego kwoty będącej przedmiotem przelewu, należy uznać, że przejmującemu przysługuje umówione wynagrodzenie, już od chwili podpisania umowy przez powierzającego.

Strony zgodnie oświadczyły, że na każdym etapie postępowania, w tym sądowym powód zobowiązany jest do współdziałania z przejmującym, w szczególności powód winien ustosunkować się w terminie wskazanym przez powoda do zarzutów dłużnika, a także wskazać dowody na poparcie swoich twierdzeń (§ 10 ust. 1) Do umowy wystawiono pełnomocnictwo szczególne dla (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O..

Dowód: umowa nr (...) z 11.05.2016r.

(k. 13-16 akt), pełnomocnictwo (k. 24 akt)

W załączniku nr 1 do umowy wymieniono faktury nr (...) na łączną kwotę 63 73,125 zł z grudnia 2015r., w których terminy płatności wskazano na dzień 18 grudnia 2015r., 25 grudnia 2015r., 1 stycznia 2016r. i 13 stycznia 2016r.

Dowód: załącznik nr 1 do umowy nr (...) z

11.05.2016r. (k. 17 – 19 akt)

W dniu 30 czerwca 2016r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu wydała nakaz zapłaty, sygn. akt V GNc 2257/16, zgodnie z żądaniem pozwu. Nakazowi nadano klauzulę wykonalności.

Dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z 30.06.2016r. (k. 20

akt)

W dniu 8 marca 2017r. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Południe w Gdańsku M. T. zawiadomił pełnomocnika M. (...) z ograniczoną w O. o wszczęciu egzekucji wobec pozwanego.

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (k.21 akt)

W dniu 20 marca 2017r. Komornik przelał na rachunek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 75.676,87 zł tytułem (...) Sp. z o.o., Km 66/17, V GNc 2257/16”.

Dowód: wpływ na rachunek – szczegóły transakcji z dnia 20.03.2017r. (k. 22

akt)

W dniu 21 marca 2016r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. wystawiła wobec powoda fakturę VAT nr (...) z tytułu windykacji (...) Sp. z o.o. 62.046,55 zł umowa nr (...) na kwotę 11.447,59 zł (9.306,98 zł netto), płatną w terminie do dnia 20 marca 2016r. Jako formę płatności wskazano potrącenie.

Dowód: faktura VAT nr (...) z 20.03.207 (k. 23 akt)

W dniu 29 grudnia 2017r. powód zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O. umowę windykacji roszczeń pieniężnych nr ZW/520/ (...) /16, w której oświadczył, że przysługują mu względem dłużnika (pozwanego) niesporne i wymagalne wierzytelności na kwotę 8.624.94 zł, przysługujące mu zgodnie z art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013r. z późn. zm. Powód zlecił (...) Sp. z o.o. windykację niespornych i wymagalnych wierzytelności pieniężnych wymienionych w załączniku nr 1 do umowy. W załączniku tym wymieniono fakturę (...) z 21 marca 2017r. na kwotę 8.624,94 zł. Do umowy windykacji roszczeń powód udzielił pełnomocnictwa procesowego dla radcy prawnego.

Dowód: umowa windykacji roszczeń pieniężnych (...) z

29.12.2017r. (k. 6 – 12 akt), pełnomocnictwo procesowe (k. 5 akt)

W dniu 15 stycznia 2018r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O., w imieniu powoda, wezwała pozwanego do zapłaty kosztów poniesionych przez powoda w wyniku przeprowadzonego postępowania windykacyjnego. W przypadku braku zapłaty we wskazanym terminie sprawa miała być skierowana na drogę sądową. W tabeli zadłużenia wskazano kwotę 8.624,94 zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty ostateczne z 15.01.2018r. z dowodem

doręczenia (k. 11 – 12 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z zeznań stron albowiem okoliczność, na którą miał być powołany ten dowód, w szczególności działania windykacyjne podjęte przez (...) Sp. z o.o. wynikały z przedstawionych dokumentów, a przeprowadzenie tego dowodu powodowałoby konieczność odroczenia rozprawy i przedłużenie postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Strony w zakresie prowadzonych działalności gospodarczych zawarły umowy, na podstawie których powód obciążył pozwanego fakturami VAT, które nie zostały zapłacone przez pozwanego w określonym w nich terminie. W celu odzyskania należnego wynagrodzenia powód zawarł umowę z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń, w wyniku której odzyskał swoje należności pomniejszone jednak o kwotę wynagrodzenia prowizyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O., zgodnie z fakturą VAT wystawioną wobec powoda. Rozliczenie należności firmy windykacyjnej nastąpiło poprzez dokonane przez nią potrącenie wynagrodzenia prowizyjnego ze zwróconą powodowi kwotą wyegzekwowaną od pozwanego w toku egzekucji komorniczej, a przelaną na rachunek bankowy (...) Sp. z o.o. przez komornika sądowego.

Powód wykazał więc poniesione przez siebie koszty windykacji prowadzonej wobec pozwanego poprzez przedstawienie faktury, którą został obciążony przez firmę (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w O., zgodnie z zawartą umową, zapłaconej poprzez potrącenie ze zwracanymi mu należnościami wyegzekwowanymi od pozwanego. Zapisy tej umowy nie naruszają określonej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów albowiem nie sprzeciwiają się ani właściwości (naturze) stosunku ani ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Uprawnienie powoda do domagania się od pozwanego poniesionych kosztów windykacji wynika z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 28.03.2013r. poz. 203). Ustawa ta wprowadza dwa rodzaje kosztów windykacji jakich może żądać od dłużnika wierzyciel niezależnie od wysokości niezapłaconej wierzytelności. Pierwsze są kosztami zryczałtowanymi i wynoszą równowartość 40 EURO, przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne (art. 10 ust. 1 ustawy). Równowartość 40 euro należy się wierzycielowi za każdym razem kiedy dłużnik przekroczy termin zapłaty ustalony w umowie bądź na fakturze, niezależnie od rzeczywiście poniesionych kosztów. Drugi rodzaj kosztów, to koszty ponad równowartość 40 euro (art. 10 ust. 2 ustawy). Sam przepis nie mówi nic o konieczności ich udokumentowania, ale ustawa znowelizowała art. 485 § 2a kodeksu postępowania cywilnego, który otrzymał brzmienie: § 2a. Sąd wydaje nakaz zapłaty na podstawie dołączonej do pozwu umowy, dowodu spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego, dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, jeżeli powód dochodzi należności zapłaty świadczenia pieniężnego, odsetek w transakcjach handlowych określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. poz. 403) lub kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy, oraz na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów odzyskiwania należności, jeżeli powód dochodzi również zwrotu kosztów, o których mowa w art. 10 ust. 2 tej ustawy.”. Na podstawie wyżej nadmienionego przepisu k.p.c. wierzyciel, który chce

dochodzić od dłużnika kosztów windykacji przekraczających równowartość 40 euro, musi poniesienie tych kosztów udowodnić.

Powód wykazał w sposób wystarczający poniesienie kosztów windykacji poprzez przedstawienie faktury wystawionej wobec niego przez firmę windykacyjną za wykonane usługi z tytułu prowizji i poprzez wskazanie sposobu jej zapłaty.

Ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych daje więc możliwość aby w całości przerzucić koszty windykacji należności na dłużnika. Należy również wskazać, że jakiegokolwiek ograniczenia bądź wyłączenia zastosowania ustawy w kwestii dotyczącej obowiązku zwrotu kosztów windykacji są nieważne. Kontrahenci nie mogą ważne umówić się między sobą, że zapisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych nie będą ich obowiązywały, a jeżeli tak zrobią taki zapis będzie nieważny. Celem ustawy jest przede wszystkim zneutralizowanie zatorów płatniczych.

(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. zostało ustalone umownie. Jego wysokość wynika z realiów rynku, praw popytu i podaży. Pozwany nie wykazał, aby odbiegało od wynagrodzeń innych firm windykacyjnych funkcjonujących na rynku usług windykacyjnych. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. jest podmiotem gospodarczym, którego celem, podobnie jak innych podmiotów gospodarczych wykonujących usługi budowlane, przewozowe, medyczne itp. jest osiąganie zysków. Kształtuje więc wysokość swojego wynagrodzenia z uwzględnieniem ponoszonych kosztów działalności i konkurencyjności wobec innych firm wykonujących takie usługi. Powód zawarł z tą firmą umowę dokonując jej wyboru spośród innych firm. Poniesione przez niego koszty windykacji były więc uzasadnione, a ich wysokość wynika z umowy. Pozwany nie zapłacił swoich zobowiązań wobec powoda dobrowolnie, doprowadzając do egzekucji komorniczej. Poniesione przez pozwanego koszty postępowania sądowego nie mogą pomniejszać kosztów windykacyjnych i być przerzucane na powoda, zwłaszcza że nie był jego stroną. Koszty windykacji wynikają z innych zdarzeń prawnych i dłużnik musi się liczyć z obowiązkiem ich pokrycia. Taki był cel cytowanego przepisu ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i w ten sposób ustawodawca dąży do likwidacji opóźnień w spełnianiu świadczeń przez nieuczciwych kontrahentów. Obowiązkiem pozwanego była zapłata należności wobec powoda w umówionym dobrowolnie terminie płatności. To powód był poszkodowany przez niewykonanie przez pozwanego zobowiązania.

Roszczenie powoda podlegało więc w całości uwzględnieniu, zarówno w zakresie roszczenia głównego, jak i odsetek.

Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tj. z dnia 10 maja 2016r. Dz.U. z 2016r. poz.684) w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie,
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Przesłanką naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie jest popadnięcie dłużnika w stan opóźnienia. Przepis ten reguluje zasady naliczania odsetek za opóźnienie w stosunku do zobowiązań wynikających z transakcji handlowych, w których termin zapłaty oznaczono w umowie. Podstawy do naliczania odsetek za opóźnienie należy doszukiwać się w treści art. 481 §1 k.c., zgodnie z którym jeżeli bowiem dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Orzeczenie o kosztach postępowania wydano na podstawie wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu i obciążono nimi w całości przegrywającego spór pozwanego. Na koszty które pozwany ma obowiązek zwrócić powodowi złożyła się opłata sądowa w wysokości 300 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalone w kwocie 1800 zł w oparciu o § 2 pkt.4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w

sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z dnia 5 listopada 2015r. poz. 1840) wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 zł od pełnomocnictwa.

SSR Magdalena Berczyńska-Bruś